

Background report

**Hospodářská a sociální rada
(ECOSOC)**

Reprodukční politika

Reprodukční politika

Úvod

Reprodukční politika je jedním ze způsobů provádění populační politiky. Populační politika je „formální záznam o národních demografických problémech, jejich řešení a vytyčení žádoucích cílů [...], spolu se systematickým organizačním plánem jejich realizace.“¹ Jednou z kategorií populační politiky je politika reprodukční, která má „zvednout nebo snížit porodnost, buď všeobecně nebo výběrově, za účelem ovlivnění velikosti, růstu nebo složení populace.“² Prostředky reprodukční politiky mohou být přímé i nepřímé, tedy buď zacílené přímo na reprodukční chování (např. vytvoření balíčku ekonomicky motivačních opatření), nebo ovlivňující rodinu jinak, například vytvářením vhodnějších podmínek pro výchovu dětí (mateřská dovolená, síť školek apod.).³

Zásadním údajem, který se týká reprodukční politiky, je úhrnná plodnost, která udává „průměrný počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě v průběhu jejího reprodukčního období (15 až 49 let)“⁴ Minimální úhrnná plodnost nutná k uchování stavu populace je 2,1, v některých méně rozvinutých zemích však může být vyšší úhrnná plodnost.⁵ V podstatě platí, že čím méně rozvinutá země, tím rychleji roste její populace, a naopak, čím rozvinutější stát, tím pomaleji přibývá obyvatel. V přelidněných a chudších zemích populace roste i přes vysokou úmrtnost (zvláště v dětském věku) závratnou rychlostí. Prvních padesát příček tabulky CIA (Central Intelligence Agency) drží v současnosti téměř výhradně africké země, nejvyšší úhrnnou plodnost zaznamenává Niger se 7,86⁶. V nejbohatších oblastech zaznamenávají demografové naopak úbytek populace, obyvatelstvo zde pomalu stárne a vymírá. Toto platí pro většinu evropských národů. Nejnižší úhrnnou plodnost mají země jižní a jihovýchodní Asie.⁷ Dá se tedy říci, že v zemích, kde je nejtěžší děti vychovat - a často i jen „udržet při životě“ - se nedaří vysokou porodnost zbrzdit, zatímco v zemích, kde je největší naděje na zabezpečené dětství, kvalitní stravu a důkladné vzdělání, je třeba rodiny motivovat. V obou případech jde o důsledky společenských změn, které jednotlivé země zatím nedokáží uspokojivě vyřešit. Mezinárodní diskuse vedoucí k nalezení účinných řešení jak pro populace stárnoucí, tak pro ty překotně rostoucí, je přitom nutná. V obou případech již nyní pozorujeme závažné sociální a ekonomické dopady nejen v jednotlivých zemích, ale v celých regionech a kontinentech.

Přelidněné oblasti

Dramatická situace je v současnosti v zemích přelidněných, s populací neustále narůstající, protože s růstem populace úzce souvisí chudoba stovek milionů lidí, hladomor, rychle se

¹ <http://info.worldbank.org/etools/docs/library/48442/m1s5dixon.pdf>, p. 6

² Ibid.

³ Ibid.

⁴ http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/pohyb_obyvatelstva

⁵ <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/7834459>

⁶ <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/rankorder/2127rank.html>

⁷ Ibid.

⁸ Přehledná mapa se základními údaji: <http://world.bymap.org/FertilityRates.html>

šířící nemoci, nekvalitní přístup ke vzdělání, nezaměstnanost a neschopnost uživit rodinu, násilí a špatné postavení žen a dětí (znásilňování, zneužívání, mnohočetná těhotenství).

Čínská cesta: politika jednoho dítěte

Od konce 70. let čínský stát zasahuje do života každé rodiny. Běžný pár má povolené jen jediné dítě. V předkomunistické Číně byly děti symbolem budoucnosti a zárukou ekonomické a sociální jistoty ve stáří. Od 70. let porodnost výrazně poklesla. Díky postupnému uvolňování a mnoha výjimkám se dnes striktní politika jednoho dítěte vztahuje jen asi na 40 % populace, zbylých 60 % populace má za určitých podmínek povoleny děti dvě⁹. Řada mladých Číňanů, zvláště ve městech, však dnes „považuje manželství bez dětí za ideální“¹⁰, a celková úhrnná plodnost je odhadována na pouhých 1,54.¹¹

Obrázek 1
Užívejte antikoncepci - pro revoluci.

Pozitiva

- Jak uvádí Zhao Bingli z Čínské Komise pro plánování rodiny, za 30 let od zavedení legislativy omezující počet dětí, které smí žena porodit, zabránila politika jednoho dítěte více než 300 milionům porodů.¹²
- Většina z těchto nenarozených Číňanů by navíc byla pravděpodobně odsouzena k životu v chudobě.¹³ V tomto smyslu hovoříme o 300 milionech dětí

⁹ <http://www.economist.com/node/16846390>

¹⁰ <http://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1053&context=famconfacpub>, p. 155-156

¹¹ <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/rankorder/2127rank.html>

¹² <http://www.china.org.cn/english/2002/Oct/46138.htm>

¹³ <http://www.abc.net.au/foreign/content/2005/s1432717.htm>

trpících od narození podvýživou a nejrůznějšími neléčenými nemocemi, o nepřístupnosti vzdělání a možnosti naučit se číst a psát a o tvrdé zemědělské dřině od doby, kdy tyto děti začnou chodit.

Negativa

- způsob zabránění těhotenství: nepovolené těhotenství znamená sankce nebo nucený potrat i sterilizaci¹⁴, ročně tak dochází v Číně k 10 milionům potratů¹⁵;
- nespokojenost rodin - jistotu zajištění ve stáří slibuje narození syna, narození dcery znamená nejistotu;
- v současnosti, po třiceti letech politiky jednoho dítěte, někteří odborníci požadují její zrušení a tvrdí, že stárnutí populace, ubývání praceschopného obyvatelstva a nevyváženost zastoupení obou pohlaví se již dnes stávají závažnými problémy a brzdami čínského rozvoje^{16 17};
- v Číně se rodí průměrně 120 chlapčků na 100 holčiček (přirozený stav je asi 105 ku 100¹⁸), v některých městech je poměr ještě extrémnější - v Tianmenu v provincii Chu-pej žije až 176 chlapců na 100 dívek do čtyř let¹⁹;
- protože syn je pro rodinu ekonomicky výhodnější, dochází k zabíjení nenarozených a novorozených holčiček; důsledkem jsou miliony mladých mužů, pro něž nejsou v Číně ženy; tato situace vede k napětí a zvýšenému výskytu sexuálně motivovaných zločinů; zaznělo již mnoho varování před sedmdesátimilionovou „armádou rozzlobených single mužů“, která v současné Číně vzniká, a hrozí v blízké budoucnosti způsobovat napětí a páchat násilí²⁰;
- „Uzákonění národní suverenity a univerzálních lidských práv zároveň vytváří v mezinárodních vztazích stále se vracející paradox. Národní státy jsou často vnímány za jednoho z hlavních narušitelů lidských práv; na druhé straně jsou ale mnohdy označovány za jejich garanta.“²¹ Mezinárodně uznaná lidská práva jsou často stavěna až na druhé místo a státy si ve jménu své suverenity vyhrazují právo vydávat takové zákony, jaké jsou v jejich nejlepším zájmu. Otázkou zůstává, kdo a jak v takových případech dohlédne na dodržování lidských práv.

Nerovnost pohlaví

Čína není jediná země, kde začíná být nevyrovnaný počet chlapců a děvčat způsobený nelegálními, genderově motivovanými potraty, případně zabíjením nebo zavrhováním novorozených holčiček, akutním problémem. Například Indie zatím není úspěšná ani v nabourávání tradičních sociálních rolí a genderových předsudků, které děvčata odsuzují

¹⁴ http://czso.cz/csu/redakce.nsf/i/23_2_2007_cloveku_hrozi_premnozeni

¹⁵ Ibid.

¹⁶ <http://www.prabhupadanugas.eu/?p=14823>

¹⁷ <http://www.economist.com/node/16846390>

¹⁸ <http://www.worldlifeexpectancy.com/news/boys-without-girls>

¹⁹ Mara Hvistendahl. „Half the Sky: How China’s Gender Imbalance Threatens Its Future.“ *Virginia Quarterly Review* (Září 2008).

<http://web.ebscohost.com.ezproxy.is.cuni.cz/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=7&hid=107&sid=d95d05a4-3aaa-4d0b-9726-c4e2703a9768%40sessionmgr113> (staženo 20.11.2010).

²⁰ <http://www.abc.net.au/foreign/content/2005/s1432717.htm>

²¹ Eager, Paige Whaley. *Global Population Policy: from Population Control to Reproductive Rights*. Aldershot, Hants, England: Ashgate, 2004. - p.68

už před narozením.²² Na druhou stranu se Indii již podařilo (během šedesáti let od zavedení programů plánování rodiny) výrazně snížit úhrnnou plodnost (z 6 na 3,3), novorozeneckou úmrtnost (ze 146 na 72 z 1000 živě narozených) a zvýšit naději na dožití o 25 let.²³

Pákistán

Dlouhodobě neúspěšná byla reprodukční politika Pákistánu - i přes zavedení programu plánování rodiny v roce 1952 se populace země zvětšila do roku 2009 pětinasobně - z 34 na 171 milionů²⁴. V roce 2010 začala platit nová legislativa zaměřená na snížení úhrnné plodnosti a zdravotních rizik pro matky a děti skrze plánování a „birth spacing“, neboli zvýšení časového odstupu mezi porody.²⁵

Pozitiva

Nový zákon je pro Pákistánce skvělou zprávou v tom smyslu, že vláda uznává zásadní důležitost stabilizace a postupného zlepšení demografické situace v zemi pro budoucí ekonomický a společenský rozvoj. Nenařizuje maximální počet dětí (v islámském prostředí by toto ani nebylo možné), chce snížením počtu dětí docílit zvětšení časového odstupu mezi porody pomocí dostupnějších antikoncepčních metod a vědomého rozhodnutí matek o dalších těhotenstvích. Takto nemohou být ženy obviněny z toho, že „utíkají mateřským povinnostem, upírají manželům potomstvo nebo porušují náboženskou povinnost plodit děti.“²⁶

Negativa

S novým zákonem není zdaleka vše vyřešeno. Druhou nezbytnou částí plánu je systematické vzdělávání žen. To bude v islámské zemi, která se navíc v současnosti potýká s obrovskými problémy a ocitá se pod čím dál tím silnějším vlivem islámských radikálů, nesmírně náročný úkol. Technicky obtížně proveditelná bude i samotná distribuce antikoncepčních prostředků a zdravotnických služeb, především do těžko dostupných venkovských oblastí. Neexistují plány na školení k tomu určených pracovníků, ani strategie spolupráce s lokálními vůdci, kteří zde mají zásadní vliv. Legislativa také zapomíná na nutnost zapojení mužů do plánování rodiny. Odpor manželů spolu s náboženským nátlakem přitom představuje polovinu překážek v užívání antikoncepce.²⁷

²² http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/7466916.stm

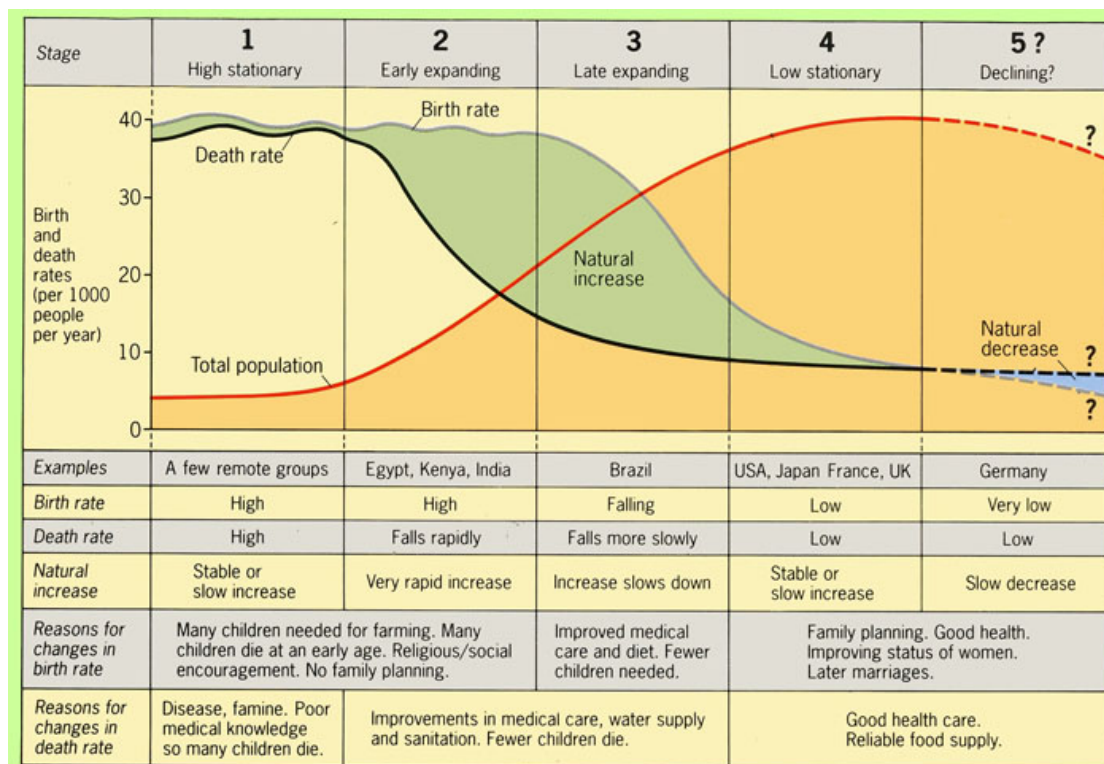
²³ http://populationcommission.nic.in/npp_intro.htm - Box 1

²⁴ <http://www.dawn.com/wps/wcm/connect/dawn-content-library/dawn/the-newspaper/columnists/humayusuf-population-policy-will-it-work-430>

²⁵ Ibid.

²⁶ Ibid.

²⁷ Ibid.

Obrázek 2
Schéma demografické revoluce.

Zvláštní houpačka: Jižní Korea

V 60. letech zahájila Korejská republika nečekaně účinné tažení proti přelidnění a alarmující úhrnné plodnosti, která dosahovala v průměru přes 6 dětí na každou ženu. Rozsáhlá kampaň, ekonomické změny v zemi (industrializace) a výhody poskytované rodinám s malým počtem dětí vedly k překvapivě rychlému úspěchu. V roce 1970 již země vykazovala úhrnnou plodnost 4,5 a v roce 1984 neuvěřitelných 1,74 dítěte na jednu ženu.²⁸ V tu chvíli se setrvačnost demografického vývoje dříve rostoucí mladé populace obrátila na příštích mnoho let opačným směrem.

Politika proti populačnímu růstu: pozitiva

Jižní Korei se podařilo zastavit překotný růst a výrazně zlepšit životní podmínky jednotlivých rodin. Země se ekonomicky posunula a v současnosti má vysokou životní úroveň, dostupné a kvalitní zdravotnictví a netrpí chudobou.

Politika proti populačnímu růstu: negativa

Ani ve chvíli, kdy se úhrnná plodnost snížila pod hranici nutnou k zachování populace (2,1 dítěte na ženu), nezměnila Korejská republika strategii plánování rodiny.

²⁸ <http://www.prb.org/Articles/2010/koreafertility.aspx>

Vedlejší efekt změny reprodukčního chování celé populace, tedy nabourání tradičního pojetí rodiny jako tvůrce početného potomstva, je patrný dodnes a tradiční funkci rodiny se nedaří oživit.

Reakce: pronatalitní program

Přístup se změnil až v roce 2005, tedy po více než dvaceti letech příliš nízké plodnosti, ve chvíli, kdy populace země začala rychle stárnout a penzijní systém neměl daleko ke zhroucení. V roce 2006 začala platit celá série opatření na povzbuzení rodin k četnějším porodům. Program zahrnuje úlevy na daních, přednost při nákupu nového bytu, větší podporu při péči o děti nebo asistenci pro neplodné páry. Podobnou strategii již dříve přijaly další státy s velmi nízkou plodností - Německo a Japonsko.²⁹

Jižní Korea již dnes zjišťuje, že opětovné zvýšení plodnosti bude ještě obtížnější než její snížení. Důvodů je více. Především je to současná věková pyramida korejské populace, která zestárla, a mladých lidí v produktivním věku je výrazně méně než v generacích jejich rodičů a prarodičů. Druhým problémem je možná nenávratné narušení tradičního vnímání rodiny, jejíž pýchou bývalo četné potomstvo. Výrazně lepší životní úroveň s sebou přinesla generaci vzdělaných žen, které nemají chuť odkládat nebo úplně obětovat kariéru a naplnění vlastních ambicí kvůli dětem.³⁰

Jižní Korea začala s propagováním rodiny s pouhými dvěma dětmi, později přišly i náznaky politiky jednoho dítěte: i dvě děti jsou příliš.

Žít a zemřít pro plzení dětí - související problémy

„Ženy žijící v chudobě, zvláště v rozvojových zemích, často otěhotní nechtěně, trpí sexuálně přenosnými infekcemi včetně HIV a děti se mnohdy rodí postižené, případně sama matka porod nepřežije.³¹ Každá žena má právo na vědomé plánování rodiny, aby všechny děti byly chtěné a ženy byly matkami s bezpečným zázemím. Přestože právo na plánování rodiny není umožněno přinejmenším 200 milionům žen, toto téma ustupuje mezi rozvojovými prioritami do pozadí. Přestože „světu“ by se vyplatilo antikoncepci a osvětu v rozvojových zemích podporovat, fondy určené tomuto účelu se tenčí.³² Zastavení růstu populace, které je podmínkou ekonomického rozvoje a všeobecného zlepšení životních podmínek, je přitom možné teprve když selepší sociální postavení žen, lékařská péče a v neposlední řadě jejich přístup ke vzdělání a zapojení do pracovního procesu.

²⁹ Ibid.

³⁰ Ibid.

³¹ <http://www.unfpa.org/rh/index.htm>

³² <http://www.unfpa.org/rh/planning.htm>

V září 2010 byl odstartován masový program OSN cílený na záchranu životů a zlepšení zdravotního stavu žen a dětí - The Global Strategy for Women's and Children's Health.³³

Reprodukční práva

„Reprodukční práva zahrnují především právo všech párů a jednotlivců rozhodovat svobodně a zodpovědně o počtu, odstupu a načasování svých dětí, a mít k tomu potřebné informace a prostředky a právo dosahovat nejvyššího standardu reprodukčního a sexuálního zdraví. Také zahrnují právo dělat rozhodnutí ohledně reprodukce bez diskriminace, donucení a násilí.“³⁴

Největším nepřítelem dosažení žádoucího stavu, kdy by všem ženám i mužům bylo zajištěno dodržování reprodukčních práv (řada zajímavých informací o reprodukčních právech např. United Nations Population Fund³⁵) je ekonomická zaostalost, nedostupnost antikoncepčních prostředků a zdravotnických služeb a tradice, především náboženská. Ta v některých oblastech staví ženu do postavení, v němž nemůže o svém sexuálním životě, ani o svých těhotenstvích rozhodovat. Za porušení reprodukčních práv je ale možné považovat i některé zákony, například ty, které nutí páry mít omezený počet dětí. Demokratický stát nemá přebírat za rodinu tak výsostně osobní a citlivé rozhodnutí, jako je počet dětí nebo potrat (v některých zemích dokonce bez výjimky, např. filipínská legislativa se proto stala terčem mezinárodní kritiky³⁶).

Potrat zůstává předmětem ostrých diskusí. Nelegální potraty, k nimž matky v rozvojových zemích nutí především ekonomické důvody, jsou častou příčinou jejich smrti. V některých zemích jsou důvodem až každé čtvrté smrti spojené s těhotenstvím, zatímco legální (a tedy kontrolované a bezpečné) potraty v rozvinutých zemích způsobí smrt matky v 0,001% případů. Ilegalita potratů a potažmo nedostupnost kvalitně provedených zákroků nedovolují snížit počet úmrtí spojených s těhotenstvím. Zároveň je nutno dodat, že „zajištění přístupu k cenově dostupným a kvalitním antikoncepčním prostředkům výrazně snižuje počet potratů.“³⁷

Nejen v otázce potratů, ale ve všem, co se týká antikoncepce a plánování rodiny, se mezinárodní dohody i rozvojové programy musejí často potýkat s opozicí především náboženských organizací (katolická církev, některé větve islámu), jejichž vliv je extrémní a zasahuje stovky milionů osob.³⁸

Sexuálně přenosné nemoci

Nejzávažnější přenosnou chorobou světa je stále HIV/AIDS, virová infekce přenosná především při nechráněném pohlavním styku a při kontaktu s nakaženou krví. Od roku 1981 zemřelo na AIDS 25 milionů osob, v současnosti je virem HIV nakažených 40 milionů dospělých.³⁹ Snahy velkých i malých organizací, které se smrtícím virem vedou dlouholetý boj, vyznívají z velké části naprázdno, přestože nejúčinnější ochrana před nakažením, kondom, je levná a jednoduchá. Do nejhroženějších oblastí se ale často ani nedostane,

³³ The Global Strategy for Women's and Children's Health, <http://www.un.org/sg/globalstrategy.shtml>

³⁴ <http://www.who.int/reproductivehealth/en/>

³⁵ <http://www.unfpa.org/rights/rights.htm>

³⁶ <http://reproductiverights.org/en/forsakenlives>

³⁷ <http://www.gcrio.org/CONSEQUENCES/vol2no2/article3.html> - Maternal mortality

³⁸ <http://www.gcrio.org/CONSEQUENCES/vol2no2/article3.html> - The challenge of implementation

³⁹ <http://ipsnews.net/hiv aids.asp>

případně se vyskytnou další překážky. Lidé postrádající jakékoli vzdělání kondom prostě neumí používat, případně antikoncepci odmítají z náboženských důvodů. Problémem jsou i stále přežívající pověry (známá je ta, která tvrdí, že sex s pannou léčí AIDS, což způsobuje násilí páchané na mladých dívkách i dětech, nebezpečná předčasná těhotenství, v horším případě další nakažené HIV, v nejhorším těhotenství i nákazu zároveň, kdy existuje vysoká pravděpodobnost, že i novorozené dítě už bude nakažené).

Násilí na ženách a dětech

- „Násilí na ženách může mít mnoho podob: sexuální, tělesné nebo citové zneužívání partnerem nebo jiným rodinným příslušníkem, sexuální obtěžování nebo zneužívání osobou v autoritativní roli (učitel, policista, úředník...), obchodování se ženami kvůli nucené práci nebo sexu, tradiční praktiky jako nucené manželství nebo manželství dětí (Subsaharská Afrika, Střední Východ, Jižní Asie⁴⁰), násilí spojené s věnem (jižní Asie⁴¹), nebo vraždy ve jménu rodinné cti (např. islámské země).“⁴²
- Násilí na ženách úzce souvisí s nízkým sociálním statutem, nedostatkem vzdělání a pracovních příležitostí i s předchozím zneužíváním v dětství – „zneužívané děti se s mnohem větší pravděpodobností setkají v životě s dalšími formami zneužívání.“⁴³
- Dopady násilí na tělesné, sexuální i mentální zdraví, sexuální chování i další oblasti života zneužitých žen jsou závažné a trvalé. Tyto ženy ztrácejí schopnost se starat o sebe i o své děti, zapojit se do normálních aktivit a pracovat, zůstávají v izolaci. Mnoho z nich násilí nikdy nehlásí a nepožádá o pomoc.⁴⁴

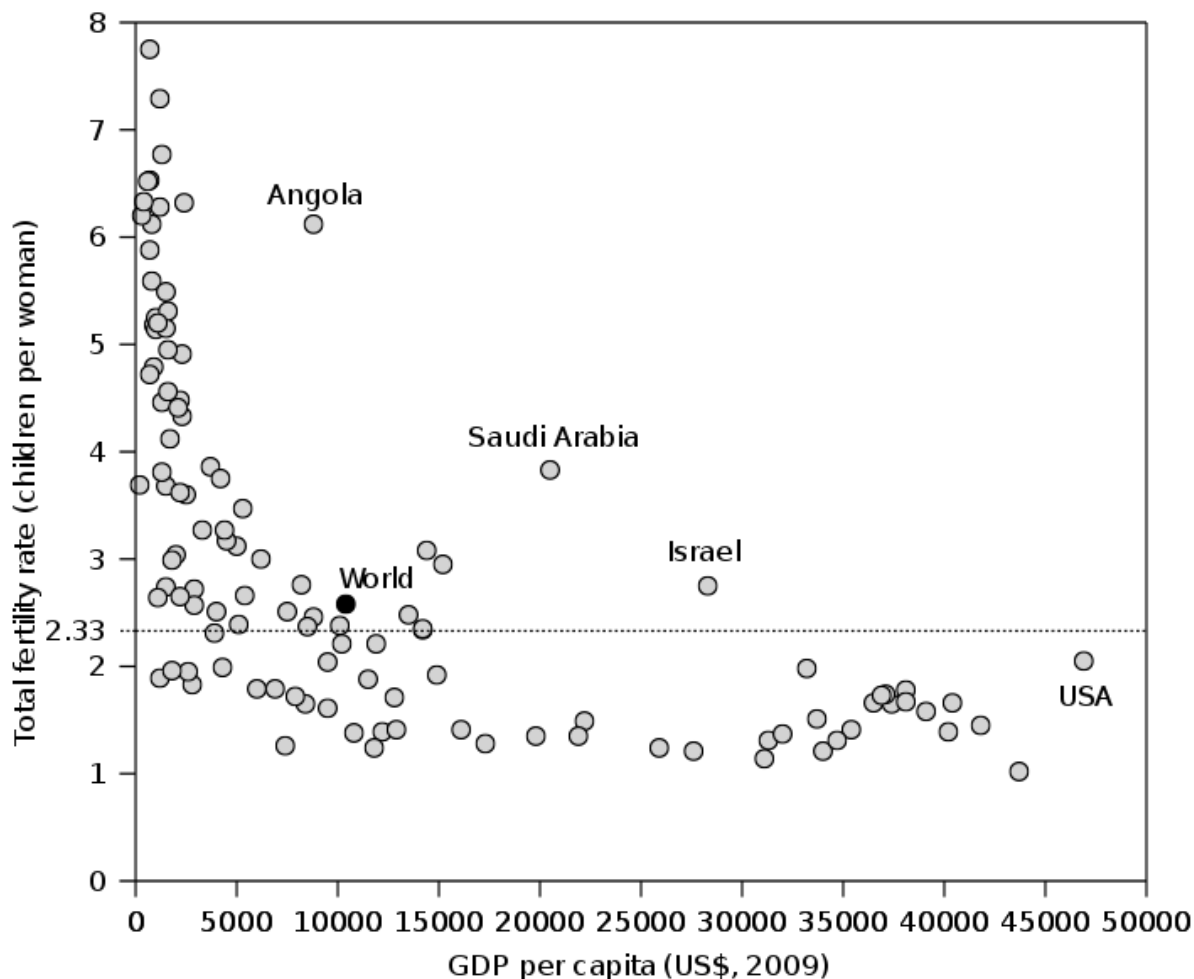
⁴⁰ <http://www.cdc.gov/ncidod/EID/vol12no11/06-0510.htm>

⁴¹ http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/431607.stm

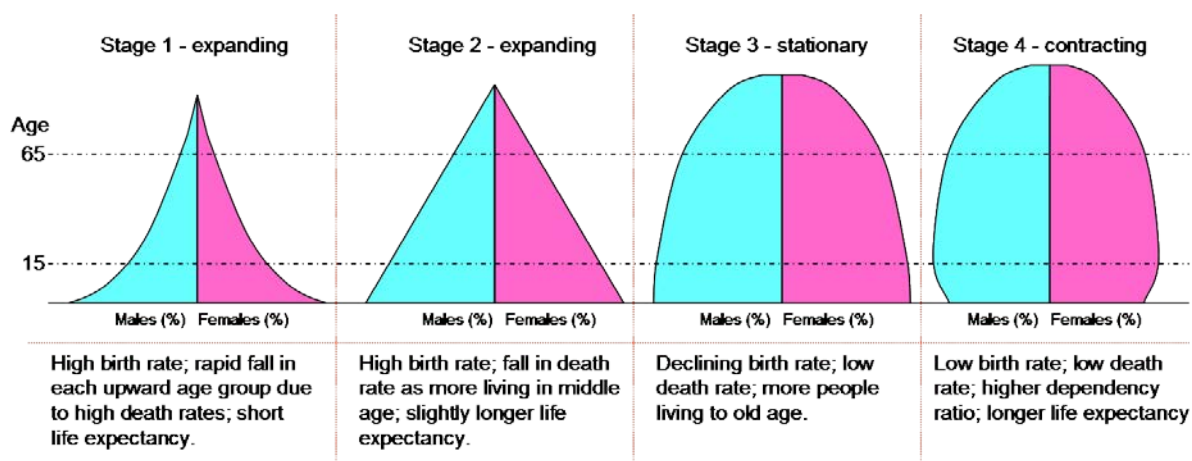
⁴² <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs239/en/index.html>

⁴³ Ibid.

⁴⁴ Ibid.

Obrázek 4
Souvislost úhrnné plodnosti a HDP na hlavu.

Obrázek 5
Věkové pyramidy.

Stárnoucí populace

V rozvinutých západních zemích se populační vývoj stává akutním problémem - zdánlivě paradoxně, protože medicína je zde na vysoké úrovni, lidé se běžně dožívají 80 i 90 let,

děti a mladiství prakticky neumírají. Zároveň se však mění priority mužů i žen, a ti si často volí jinou životní náplň, než je početná rodina. Důsledky jsou zřejmé a nijak povzbudivé - zvyšuje se procento osob v důchodovém věku, o které se nemá kdo postarat. Mění se tradiční funkce rodiny, vznikají generace osamělých lidí, o něž se bude v důchodovém věku starat stát. Zároveň se zdá, že se vyspělé státy k této otázce staví vlažně a trend se zatím (až na výjimky výrazně sociálních států jako je Švédsko) rozhodně nedaří zvrátit. Důvodů je více. Jednak je dramatický populační růst v rozvojových zemích stále mnohem palčivějším problémem pro celý svět, jednak v demokratických zemích neexistují jednoznačně účinné cesty, jak porodnost podpořit.⁴⁵

Příklady pronatalitních opatření

- opatření zavedená v Jižní Koreji - viz 2.3. c.;
- rodičovská dovolená - většina zemí po celém světě v nějaké formě nahrazuje příjmy (do různé míry) jednomu z rodičů, jehož zaměstnáním se stala péče o děti;
- porodné (Baby Bonus) - např. v ČR je pevné porodné 13000 Kč na každé dítě⁴⁶;
- přídavky na děti;
- výhody pro rodiny s dětmi hledající bydlení.

Závěr: jaké má planeta výhledy?

Názory na počet lidí, které je planeta Země schopná uživit se velmi liší. Někteří souhlasí s již 300 let starou předpovědí holandského vědce Antona van Leeuwenhooka, jež tvrdil, že Země dokáže uživit 13,4 miliard lidí⁴⁷. Jiná čísla hovoří o polovině⁴⁸, případně o mnohem větším počtu, pokud by lidstvo začalo skutečně efektivně využívat přírodní zdroje („Odhady hovoří o 1 až 2 miliardách lidí žijících v prosperitě, i o 33 miliardách žijících na minimálních přídělích potravy, pokud by byla veškerá dostupná půda využívána pro vysoce intenzivní produkci potravin.“⁴⁹)

Naopak poměrně zřejmé jsou některé trendy v demografickém vývoji lidstva, které umožňují předpovědět pravděpodobný vývoj i pro několik příštích desetiletí. Zhruba do poloviny 21. století by lidstvo mělo stále přibývat - průměrný roční přírůstek v procentech se ale již nyní snižuje.

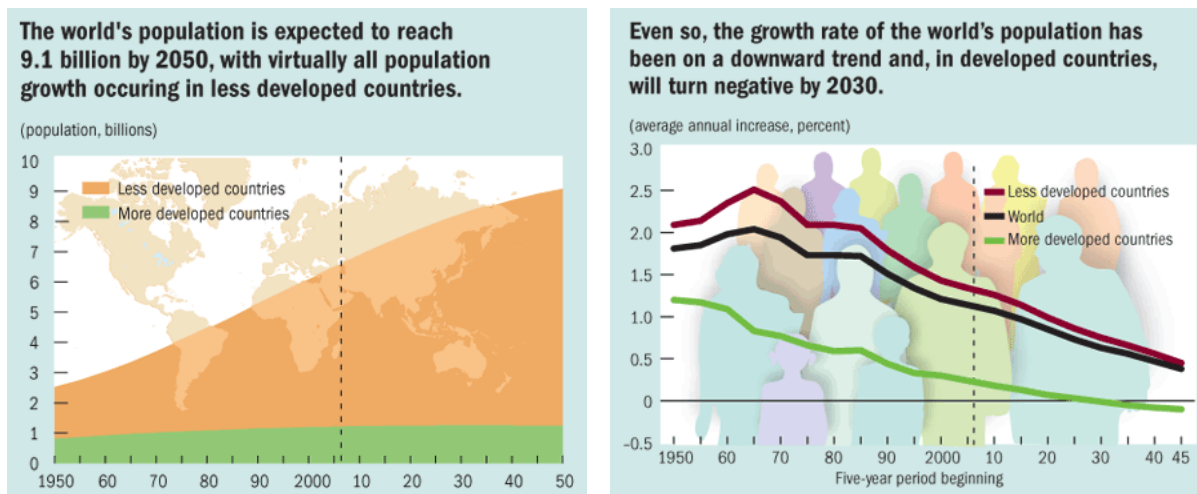
⁴⁵ <http://www.popcouncil.org/pdfs/wp/173.pdf> p. 17-18

⁴⁶ <http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/porodne>

⁴⁷ <http://www.umac.org/ocp/CarryingCapacity/info.html>

⁴⁸ <http://www.earthweek.com/2009/ew090403/ew090403a.html>

⁴⁹ <http://www.umac.org/ocp/CarryingCapacity/info.html>

Obrázek 6, Obrázek 7

Poté by měl nastat globální úbytek obyvatelstva, jestliže většina v současnosti rozvojových zemí projde demografickou změnou, kterou rozvinuté země mají již za sebou, přiblíží se k sobě porodnost a úmrtnost natolik, že se populace stabilizuje, a posléze dojde i k jejímu zmenšování, jako je tomu v mnohých vyspělých zemích.

Tyto teorie jsou ovšem pouhými odhady, které se vlivem dnes neznámých a nepředpověditelných faktorů, mohou ukázat jako mylné. Mnohé státy se dnes snaží různými způsoby (které více či méně souznějí s demokratickým chápáním společnosti) čelit překotnému růstu populace a hladomoru, kriminalitě, násilí a onemocněním, které tento růst přímo a nepřímo vyvolává. Je nezbytné se odvážit k co možná nejotevřenější diskusi a nalézt společnou vůli překlenout v zájmu uzdravení lidské společnosti i hluboké rozdíly v tradicích, náboženství a názorech.

ZDROJE

Tištěné zdroje

Mara Hvistendahl. „Half the Sky: How China's Gender Imbalance Threatens Its Future.“ Virginia Quarterly Review (Září 2008).
<http://web.ebscohost.com.ezproxy.is.cuni.cz/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=7&hid=107&sid=d95d05a4-3aaa-4d0b-9726-c4e2703a9768%40sessionmgr113> (staženo 20.11.2010).

Paige Whaley Eager. Global Population Policy: from Population Control to Reproductive Rights. Aldershot (UK): Ashgate, 2004. - p.68

Internetové zdroje

ABC - Foreign Correspondent

<http://www.abc.net.au/foreign/content/2005/s1432717.htm>

BBC News

http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/7466916.stm

http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/431607.stm

Centers for Disease Control and Prevention

<http://www.cdc.gov/ncidod/EID/vol12no11/06-0510.htm>

Center for Reproductive Rights

<http://reproductiverights.org/en/forsakenlives>

Český statistický úřad

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/pohyb_obyvatelstva

http://czso.cz/csu/redakce.nsf/i/23_2_2007_cloveku_hrozi_premnozeni

China Through a Lens

<http://www.china.org.cn/english/2002/Oct/46138.htm>

CIA World Factbook

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/rankorder/2127rank.html>

The Dawn Media Group

<http://www.dawn.com/wps/wcm/connect/dawn-content-library/dawn/the-newspaper/columnists/huma-yusuf-population-policy-will-it-work-430>

Earthweek

<http://www.earthweek.com/2009/ew090403/ew090403a.html>

The Economist

<http://www.economist.com/node/16846390>

Global Change Research Information Office

<http://www.gcric.org/CONSEQUENCES/vol2no2/article3.html> - Maternal mortality

<http://www.gcric.org/CONSEQUENCES/vol2no2/article3.html> - The challenge of implementation

Internet Press Service

<http://ipsnews.net/hivaids.asp>

National Commission on Population

http://populationcommission.nic.in/npp_intro.htm - Box 1

Ministerstvo práce a sociálních věcí

<http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/porodne>

Population Council

<http://www.popcouncil.org/pdfs/wp/173.pdf> p. 17-18

Population Reference Bureau

<http://www.prb.org/Articles/2010/koreafertility.aspx>

Prabhupadanuga News

<http://www.prabhupadanugas.eu/?p=14823>

United Nations Population Fund

<http://www.unfpa.org/rh/index.htm>

<http://www.unfpa.org/rh/planning.htm>

<http://www.unfpa.org/rights/rights.htm>

United Nations Secretary General

<http://www.un.org/sg/globalstrategy.shtml>

University of Nebraska Digital Commons

<http://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1053&context=famconfacpub>,
p. 155-156

Upper Midwest Aerospace Consortium

<http://www.umac.org/ocp/CarryingCapacity/info.html>

<http://www.umac.org/ocp/CarryingCapacity/info.html>

U.S. National Library for Medicine

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/7834459>

The World Bank

<http://info.worldbank.org/etools/docs/library/48442/m1s5dixon.pdf>, p. 6

World by Map

<http://world.bymap.org/FertilityRates.html>

World Health Organization

<http://www.who.int/reproductivehealth/en/>

<http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs239/en/index.html>

World Life Expectancy

<http://www.worldlifeexpectancy.com/news/boys-without-girls>

Obrázky

<http://chineseposters.net/themes/population-policy.php>

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Dtm_pyramids.png

http://www.geographyalltheway.com/in/gcse-popn/imagesetc/demographic_transition_detailed.jpg

<http://www.imf.org/external/pubs/ft/fandd/2006/09/picture.htm>

<http://www.prb.org/Articles/2010/koreafertility.aspx>

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/98/Fertility_rate_world_map.PNG

Top partneři

GENERÁLNÍ PARTNER
MODELU OSN

HLAVNÍ PARTNER
MODELU OSN

MODEL NATO IS CO-SPONSORED BY
THE NORTH ATLANTIC TREATY ORGANIZATION

HLAVNÍ PARTNER
MODELU EU

UNIVERZITNÍ
PARTNER

PARTNER ZAHÁJENÍ

PARTNER JEDNÁNÍ

PARTNERSKÉ MĚSTO

Dodavatelé služeb

Mediální partneři

RESPEKT

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

PARTNER CHRONICLE

**Asociace
pro mezinárodní
otázky**
Association
for International
Affairs

Asociace pro mezinárodní otázky využívá zpravodajství z databází ČTK, jejichž obsah je chráněn autorským zákonem.

Přepis, šíření, či další zpřístupňování tohoto obsahu či jeho části veřejnosti, a to jakýmkoliv způsobem, je bez předchozího

souhlasu ČTK výslovně zakázáno.

Copyright (2003) The Associated Press (AP)-všechna práva vyhrazena. Materiály agentury AP nesmí být dále publikovány,

vysílány, přepisovány nebo redistribuovány.

Zpracoval: Sára Foitová

Redakční úprava: Sára Foitová, Kateřina Humplíková, Iveta Moravcová

Grafická úprava a tech. spolupráce: Šimon Ehrlich

Vydala Asociace pro mezinárodní otázky pro potřeby XVI. ročníku Modelu OSN.

© AMO 2011

Model OSN

Asociace pro mezinárodní otázky, Žitná 27, 110 00 Praha 1

Tel./fax: +420 224 813 460, e-mail: model.osn@amo.cz, IČ: 65 99 95 33

»www.amo.cz« »www.studentsummit.cz«